

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. marts 2020
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Jakob Dalsgaard
Sagsnr.: 2020-0030-3693
Dok.: 1386600

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 858 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF)

Nick Hækkerup

/

Mette Kjølby Miller-Harris

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 858 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om et voldsoffer mister muligheden for at søge erstatning, såfremt en bistandsadvokat ikke har taget forbehold for alle erstatningsposter under en straffesag?”

Svar:

Der er til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Erstatningsnævnet, som behandler sager om offererstatning, jf. nedenfor.

Som det fremgår af udtalelsen, er bistandsadvokatens rolle bl.a. at hjælpe ofre med at få erstatning ved at opføre skadelidtes erstatningskrav og fremsætte det under en eventuel retssag og over for Erstatningsnævnet.

Som det også fremgår af udtalelsen, er det som udgangspunkt en betingelse for at få erstatning fra staten, at skadelidte har nedlagt påstand om erstatning under en eventuel straffesag. Der kan dispenseres herfra, hvis forholdene taler for det. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis det på tidspunktet for straffesagen ikke har været muligt at opføre kravet, hvis der er taget udtrykkeligt forbehold for senere at gøre et erstatningskrav gældende, eller hvis der er tale om krav, som først viser sig efter straffesagens afslutning. Der dispenseres endvidere i vidt omfang, hvis offeret ikke er repræsenteret ved advokat.

Erstatningsnævnet har oplyst følgende:

”Efter offererstatningslovens § 10, stk. 1, 2. led, er det en betingelse for at få erstatning fra staten, at den skadelidte under en eventuel straffesag mod skadevolderen har nedlagt påstand om erstatning.

Efter samme lovs § 10, stk. 3, kan bestemmelsen i stk. 1, fraviges, hvis forholdene taler for det.

Erstatningsnævnet behandler alle ansøgninger konkret, og det er derfor ikke muligt at besvare spørgsmålet generelt. Det kan dog oplyses, at Erstatningsnævnet i en situation, hvor en bistandsadvokat for eksempel ikke har nedlagt påstand om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller taget forbehold herom under straffesagen, selvom skadelidte allerede på det tidspunkt havde lidt et sådant tab, alene vil tilkende erstatning, hvis betingelserne for dispensation som beskrevet nærmere nedenfor er opfyldt.

Betingelsen om nedlæggelse af erstatningspåstand i retten har

baggrund i hensynet til, at Erstatningsnævnets afgørelse af erstatningsspørgsmålet i videst muligt omfang kan bygge på domstolenes behandling af erstatningsspørgsmålet under straffesagen mod skadevolderen.

Erstatningskrav, som fremsættes og behandles i forbindelse med straffesagen i retten, afgøres af den eller de juridiske dommere i den såkaldte adhæsionsproces, som ikke er underlagt officialmaksimen. Det betyder, at retten ikke af egen drift tager stilling til eventuelle erstatningskrav, som ikke er fremsat af skadelidte eller dennes bistandsadvokat.

Bistandsadvokatens rolle er således blandt andet at hjælpe offeret med at få erstatning ved at opføre skadelidtes erstatningskrav og fremsætte det under en eventuel retssag og over for Erstatningsnævnet.

Der gælder samme krav om dokumentation for erstatningskrav, der rejses i forbindelse med en straffesag, som for krav der rejses under en civil sag.

Kan erstatningskravet endnu ikke opgøres på det tidspunkt, hvor straffesagen hovedforhandles, er det tilstrækkeligt, at skadelidte tager forbehold for senere at gøre et erstatningskrav gældende. Det samme gælder, hvis erstatningskravet kun er foreløbigt.

Er skadelidte ikke repræsenteret ved advokat under hovedforhandlingen, dispenserer Erstatningsnævnet i medfør af § 10, stk. 3, i vidt omfang fra betingelsen om, at der skal være nedlagt påstand om eller være taget forbehold for erstatning under straffesagen. Det gælder dog ikke uden videre, hvis skadelidte direkte adspurgt af anklagemyndigheden eller dommeren har oplyst, at han eller hun ikke har noget erstatningskrav.

Hvis skadelidte er repræsenteret ved advokat, er udgangspunktet, at den del af erstatningskravet, der kan opgøres forud for hovedforhandlingen, skal opgøres. Selvom skadelidte fortsat er sygemeldt, bør bistandsadvokaten således rejse krav om godtgørelse for svie og smerte og eventuel erstatning for tabt arbejdsfortjeneste frem til datoen for hovedforhandlingen. Ligeledes bør eventuelle krav om erstatning for personlige ejendele og tort- eller krænkelsesgodtgørelse rejses allerede i forbindelse med hovedforhandlingen.

Krav, som kunne være opgjort, men som ikke blev rejst i forbindelse med straffesagen, kan derfor som udgangspunkt afslås ved skadelidtes senere ansøgning til Erstatningsnævnet, medmindre bistandsadvokaten har taget udtrykkeligt forbehold om disse krav.

Omvendt vil nævnet, hvis forholdene taler for det, ved senere

ansøgning kunne behandle krav, som skadelidte ikke kendte til under straffesagen, selvom bistandsadvokaten ikke har taget forbehold derom under straffesagen.”